Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ТРАВНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 13, 1981 No. 89. VOL LXXXVIII

Проф. Б. Боцюрків назначений до Ради опікунів музеїв

Оттава, Канада. — Міністерство інформації розіслало до преси окреме повідомлення, у якому говориться про призначення проф. д-ра Богдана Боцюркова з Оттави до Ради опікунів національних музеїв Канади на реченець трьох років.

Д-р Б. Боцюрків працює професором політичних наук на Карлтонському університеті в Оттаві від 1954 року. Він здобув ступень бакалявра в 1952 році, а диплом магістра в 1954 році з політичних наук на Манітобському університеті. В 1961 році Б. Бацюрків захистив свою докторську працю в Чікаґському університеті.

Від 1956 до 1969 року проф. Б. Боцюрків викладав на Альбертійському університеті в Едмонтоні. Свого часу він виконував функцію директора Інституту совєтських і східньоевропейських студій на Карлтонському університеті.

Д-р Б. Боцюрків народжений в 1925 року в Україні. До Канади прибув після Другої світової війни і там в 1953 році набув канадське громадянство. Він є колишнім президентом Канадської асоціяції славістів, був першим головою міжуніверситетського комітету канадських слов'ян, головою міжуніверситетського комітету академічних обмінів з СССР й іншими східньоевропейськими країнами, дорадником у програмі студій закордонних районів Фундації Форда, Центру дослідів і студій релігійних інституцій у Женеві, членом Канадського дорадчого комітету етнічних студій при Департаменті державного секретаріяту.

Крім того проф. Б. Боцюрків є членом численних наукових інституцій, Наукового Товариства ім. Шевченка і співдиректором Канадського інституту українських студій на Албертійському університеті та автором праць про совєтську політику і відносини між державою і церквою. Він є теж автором численних наукових статтей і праць, зокрема з ділянки релігійно-церковних проблем в СССР.

Л. Гардінк перевибраний на голову Округи УНС у Вунсакеті

В неділю, 5-го квітня ц.р., у центрі української католицької церкви св. Михаїла у Вунсакеті, Ровд Айленд, відбулися річні збори Окружного комітету УНС, у яких взяло участь 18 представників.

Голова Округи Леон Гардінк, відкриваючи збори, закликав присутніх до одно-хвилинної тихої молитви за скоре виздоровлення президента Роналда Реґена і головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, як теж за вічний спокій померлих членів УНС; відтак він привітав заступника головного предсідника Марію Душник і всіх присутніх. До переведення зборів вибрано президію в складі Л.Гардінга голови, і Дмитра Василика, секретаря, який також відчитав протокол зі зборів минулого року, що був прийнятий присутніми.

Леон Гардінк

У своєму звіті голова Округи заявив, що, хоч організування нових членів минулого року йшло повільно, є всі познаки, що цього року, який є передконвенційним роком, організаційна праця піде краще. Округа відбула успішні збори минулої осені. На них присутніми були головний предсідник УНС д-р Флис і „Міс Союзівка" на 1981 рік Орися Ганушевська, яка походить з Норт Провіденс, Ровд Айленд.

Округа брала участь у різних стейтових святкуваннях „Спадщини Ровд Айленд" протягом минулого року, бо Стейтова комісія спадщини в Ровд Айленд визнала також український підкомітет, що заступав усіх українців стейту. Участь у цьому відзначенні, як теж участь у жовтневому фестивалі дала українцям добру нагоду показати українські культурні надбання загальній американській публіці.

Звітували також з діяльности Джанет Бардел, касир Округи, і Юрій Тренклер, голова Контрольної комісії. Після короткої дискусії над звітами на пропозицію Ю.Тренклера уділено абсолюторію уступаючій управі. Відтак відбулися вибори нової

(Продовження на ст. 3)

ЗМІНА В ГОДИНАХ ВІДВІДУВАНЬ ВИСТАВКИ Р. ЛУЧАКОВСЬКОЇ-АРМСТРОНҐ

Дженкінтавн, Па., — Менор Джуніор коледж повідомляє про зміну розподілу годин під час виставки Роксоляни-Лучаковської-Армстронґ — „Етюди з Еспанії", що відбуватиметься тут у бібліотеці ім. св. Василія від неділі, 17 -го травня. Виставку можна оглядати у суботи і неділі — від 1-ої до 5-ої години по полудні, або під час тижня за спеціяльним замовленням.

Як також з уваги на зростаюче заінтересування виставкою писанок, яку можна буде оглянути від 1-ої до 4-ої по полудні в Українському Спадщинному Студійному Центрі, її продовжено до 17-го травня. Виставку можна відвідати або під час тижня за спеціяльними замовленнями.

За своєчасним замовленням виставку можуть відвідувати поодинокі групи. Зацікавлених обидвома виставками проситься телефонувати на число (215)885-2360.

Матеріяли до Альманаху УНСоюзу

Авторів, які бажали б вмістити свої твори у Альманахові-Календареві УНСоюзу на 1982 рік, проситься присилати матеріяли до кінця червня цього року. Твір повинен бути надрукований на машинці; писати слід лише на одному боці паперу і давати великі відступи поміж рядками. Сторінок не більше як 10-15. Матеріяли, яким забракне місця в Альманахові, можуть бути теж використані у „Свободі" або, за бажанням, повернені адресатам-авторам.

Я. Сусленський зустрічався з українцями і жидами у Філядельфії

Філядельфія, Па. (Х. П.). — В понеділок, 4-го травня, тут відбулася зустріч-полуденом Якова Сусленського з українськими та жидівськими діячами у ресторані „Емпрес" — одна з активностей, відбутих гостем з Ізраїля на терені Філядельфії. Зустріч спонзорували Комітет Оборони Національних та Людських Прав в Україні та дві чільні жидівські організації —Міжрелігійна організація в справах совєтських жидів і Рада в справах совєтських жидів. Всіх представників було 30 осіб.

Зустріч відкрила мгр Уляна Мазуркевич, яка представила гостям Я. Сусленського і подала про нього важніші біографічні дані; опісля дружина посадника Філядельфії Пет Ґрін, яка була присутня на цій зустрічі, привітала Я. Сусленського в імені свого мужа Билла Ґріна та вручила йому статуйку „Дзвона Свободи".

Відтак промовляла Канні Смаклер, яка в 1973-1974 роках разом з різними жидівськими організаціями працювала в обороні „в'язня Сіону" Я. Сусленського, коли він карався у Владімірській тюрмі в СССР.

Свою доповідь Я. Сусленський почав словами: „Я еврей з України". Далі він розповів зібраним про свою приязнь з українськими політв'язнями. Він спеціяльно згадував в'язнів Владімірської тюрми Зіновія Антонюка та Григорія Приходька, яким він завдячує своє життя. Обидва опікувалися ним після того, коли він тимчасово став інвалідом, просидівши в карцері три місяці. Сусленський рівнож говорив про українських політв'язнів, що обороняли співтоваришів — жидівських в'язнів і боронили їх від російських кримінальних в'язнів, які в Мордовському концтаборі грозили жидівським таборянам погромом. „Таких чесних українців є тисячі, тисячі," — сказав він.

Гість з Ізраїля закінчив свій виступ словами, повними сильної віри, що українці та жиди мусять знайти спільну мову, наладнати відносини та жити в мирі. Присутні оплесками привітали ці слова. Слідував ряд цікавих питань від слухачів.

Зустріч закрила мгр Мазуркевич подякою Я. Сусленському за приїзд і подякою відомому філантропові Геррі Кейлішеві за уфундування гостини.

На книгарському ринку — знову книжка

Вінніпеґ, Канада. — Минулого року, тут із Видавництва „Волинь" з бібліотеки Інституту Дослідів Волині, вийшла з черги 40-ва книга п. з. „Поетика Лесі Українки і її афоризми", авторства Антонини Горохович.

Книга розподілена на чотири основні розділи, такі, як: І. Особливості таланту Лесі Українки; II. Зв'язок ідей і конфліктів з афоризмами у творчості Лесі Українки; III Афоризми в діялогах і їх роля в драматизації ідей; IV. Афоризми як складники індивідуального стилю поетки. Крім цього є ще вступ до цієї книги, закінчення, бібліографія та резюме англійською мовою.

У закінченні книги сказано, що завданням цієї праці було: „Проаналізувати цей зв'язок поміж психологією автора, драматичним жанром, афоризмами та подати засоби драматизації ідей афоризмами, вказати на важливість їх як складників індивідуального стилю поетки".

Москва підтримує еспанських терористів

Мадрид, Еспанія. — Остання хвиля терроризму в Еспанії, в якій загинув один генерал, один полковник та сім вояків і поліціянтів зумовила потребу виступу прем'єра Кальво Сотельо з публічним з'ясуванням витвореного положення. Прем'єр Сотельо підкреслив, що тероризм в Еспанії має „інтернаціональний характер", тобто, що його підтримують чужі сили. Хоч він прямо не вказав на Москву, але інші джерела на підставі фактичних даних потвердили, що Москва підтримує тероризм в Еспанії і за кулісами організує його.

Схоплені еспанською поліцією терористи з ЕТА — організація баскських сепаратистів, яка називає себе „марксо-ленінською" і має зв'язки з Москвою — подали численні дані про їхній транспорт і перебування на вишколі в Кубі та в Південному Ємені. Куба і Південний Ємен виконує цю роботу з порозумінні й під керівництвом Москви та за московські фонди. Як подали тайні французькі джерела вже раніше прибув висланник з Москви, який під прикриттям співпраці зі щоденником „Известия" відвідав південну Францію й нав'язав контакти з баскськими терористичними колами, які перебувають у південній Франції. Останніми роками еспанський уряд був змушений викинути аж сім совєтських дипломатів, які займалися недозволеними і зовсім недипломатичними функціями. Міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромикао під час свого останнього перебування в Мадриді запропонував допомогти еспанському урядові впоратися з тероризмом, якщо тільки Еспанія не приступить до НАТО. Всі ті інформації потверджені офіційно недвозначно вказують на позакулісове пов'язання й допомогу СССР терористам ЕТА.

Подібні закиди, як прем'єр Сотельо зробив раніше Москві президент Італії Сандро Пертіні. Президент Портіні також ствердив публічно допомогу Совєтського Союзу терористам на терені Італії. Потвердили це також палестинські терористи схоплені на гарячому вчинку в часі своїх терористичних акцій. А так само потвердив це офіційний представник ПВО в ОН.

„АЛЬБОМ НА ЕКРАНІ" В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — В середу, 20-го травня ц. р., о год. 12:30 по полудні для учнів Школи св. Івана Хрестителя, а о год. 8-ій увечері для старших громадян тут в авдиторії школи відбудеться імпреза під назвою „Альбом на екрані" для вшанування пам'яті Станислава Людкевича, одного з найвидатніших українських композиторів. Матеріял для цього „Альбому на екрані" зібрав Юрій Оранський, а саме праця тривала від січня 1979 року, тобто від дати 100-річчя з дня народження згаданого композитора. Зібрано багато фотографій, статтей, рецензій тощо. Цілий ряд осіб допомогали в цьому ділі, заки вдалось змонтувати двогодинну програму, яка складається з чотирьох елементів: фотографії (прозірки), стереозапису 10-ох творів Людкевича, рецитацій текстів, пояснення-коментаря.

Стереозаписи між іншим включають такі твори Людкевича, як „Кавказ" і „Заповіт", зразки хорових та сольових обробок, народних пісень та інших творів.

Німецькі соціялісти програли в Західньому Берліні

Західній Берлін. — Після довгих років домінації західньонімецьких соціялістів у політичному житті Західнього Берліна, що є окремою політичною одиницею, пов'язаною із Західньої Німеччиною, в останніх виборах, які відбувалися у неділю, 10-го травня, соціялісти зазнали великої поразки. Вони втратили дотеперішню більшість і мають менше депутатів, як християнські демократи. І хоч християнські демократи більшости не здобули, але вийшли найсильнішою групою, і через це вони творитимуть коаліційний уряд Західнього Берліну.

Вислід виборів у Західньому Берліні може мати непропорційно великі наслідки на внутрішньополітичні відносини в Західній Німеччині взагалі. Західньою Німеччиною править коаліція соціял-демократів із незалежними демократами. Тепер же постає можливість, що християнські демократи створять коаліційне правління в Західньому Берліні з незалежними демократами і будуть протиставитися соціялістам, які можливо, взагалі до уряду не ввійдуть. У дальшому це може спричинити ослаблення також бонської коаліції.

На такий вислід виборів у Західньому Берліні зложилися внутрішні неполадки в місті, яким дотепер не зуміла дати ради соціялістична управа міста, розходження у зовнішній політиці та спадаюча популярність Гельмута Шмідта, канцлера Західньої Німеччини. В Західньому Берліні постала окрема соціялістична група — Альтернативна листа — з лівих членів соціял-демократичної партії, яка здобула майже 10 відсотків голосів у більшості з рядів соціялдемократичної партії. Християнські демократи здобули 60 мандатів, а соціял-демократи — 49. Незалежні демократи — 7, а Альтернативна листа — 9. Створити коаліційний уряд у такій ситуації буде дуже важко, бо депутати Альтернативної листи напевно не зможуть іти з християнськими демократами, а на незалежних демократів буте тиск від їхніх товаришів у Бонні, членів коаліції з соціял-демократією, щоб вони також не пішли з християнськими демократами.

У світі

ГАРЯЧКОВА ДИПЛОМАТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ на Близькому Сході з метою уникнути збройного конфлікту між Сирією і Ізраїлем триває далі. Після кількаденного перебування совєтського заступника міністра закордонних справ Ґеоргія Корнієнка президент Сирії Гафез аль-Ассад заявив, що Сирія вимог Ізраїля не виконає і совєтських ракет САМ-6 не відтягне. Після відлету Корнієнка прибув до Дамаску, столиці Сирії Філіпп Габіб, особистий висланник президента Роналда Реґена. В часі зустрічі Габіба з президентом Сирії Гафезом аль-Ассадом прем'єр сирійського уряду Абдель-Рауф Кассем відбув надзвичайну сесію свого кабінету. Після тієї наради кабінету преса подала її вислід. Згідно з голосами сирійської преси, прем'єр Кассем сказав: „Ми і наші пляни готові. Нас підтримують численні приязні нам нації, а в першу чергу Совєтський Союз. Погрози й остороги тільки зміцнять нашу рішучу поставу". Одночасно з тим сирійська преса публічно заперечує потребу приїзду Габіба, представника президента Реґена, до Дамаску й заздалегідь попереджає, що його приїзд не матиме ніяких наслідків.

ЛЕХ ВАЛЕНСА, лідер польських незалежних профспілок „Солідарносць", прибув до Токіо на запрошення японських профспілок і перебуватиме там цілий тиждень. Запросила його найбільш ліва профспілкова централя Соґіо, яка об'єднує понад 4,5 мільйона членів. Централя ця одною з перших почала організовувати допомогу для польських робітників, ще коли не було дозволено їм організуватися в незалежні профспілки. Поїздка Валенси до Токіо є його другою поїздкою за кордон. Перед тим їздив він до Риму, де зустрічав Папу Римського Івана Павла II та різних інших достойників. Після приземлення літака Валенса відбув пресову конференцію. На запит про ціль його подорожі він заявив: „Я прибув до Японії не лише зустрітися з лідерами японських профспілок, але також приглянутися до японської пильности і високої якости продуктів, вироблюваних японською індустрією. Валенса прибув дуже скромно одягнений, а своєю природною поведінкою він з'єднав собі японців,

ПОВНИЙ ІМПАС НА ФРОНТАХ ірансько-іракської війни, який витворився з огляду на те, що обидві воюючі сторони не можуть перевести децидуючих бойових акцій, витворює пригожу для перемир'я ситуацію. Дотепер Ірак заявляв постійно, що готовий до перемир'я та вітав ініціятиву посередництва ісламських країн, зате Іран постійно відкидав такі пропозиції і вимагав безумовного відтягнення іракських військових частин з його території. Останньо Іран змінив свою поставу. Представник міністерства закордонних справ Ірану заявив, що пропозиції посередництва є „заохочуючі і заслуговують на розглянення. Одначе, рівночасно з цією заявою міністерства закордонних справ інше міністерство, яке очолює особистий приятель прем'єра Бегзад Набаві заявило, що місія ісламських посередників повинна розглядати не справу перемир'я, але питання аґресії Іраку на Іран. Міжнародні пресові органи звертають увагу на те, що розходження між керівними іранськими чинниками не змаліли, а навпаки — поглибилися.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЯ Менахем Беґін узяв участь у великому публічному вічі в Єрусалимі. На цьому вічу він виступив з промовою, що в ній він порушив справу відтягнення совєтських ракет, які сирійські війська в Ливані підтягнули в християнські околиці. Ізраїль зажадав ці ракети відтягнути й загрозив, що їх знищить, якщо це не буде зроблено. Почалася дипломатична акція для злагіднення положення. Головними чинниками в тій акції є ЗСА і СССР. Обидві країни вислали своїх представників до Сирії, Ливану й Ізраїля. Совєтський представник Корнієнко відвідав тільки Сирію, де намовляв сирійський уряд бути непоступливим. Представник Вашінґтону Габіб відвідав усі три країни й усюди намагався не допустити до дальшого загострення, під кінець тих заходів прем'єр Беґін на згаданому вічу сказав: „Якщо спеціяльні й надзвичайні заходи ЗСА, щоб ракети були усунені, не поможуть, ізраїльське летунство отримає наказ їх збомбити."

АРХИЄПИСКОП ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ Артеро Рівера Дамас заявив, що в Ель Сальвадорі приходить справедливість. Свою заяву зложив він після того, як державна влада наказала заарештувати шістьох вояків, запідозрених у вбивстві американських монахинь. Інформацію про арешт шести військових, не називаючи їх призвищ і ранґ, подав міністер оборони Ель Сальвадору Хозе Ґюллермо Гарсія.

ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ РОЗХОДЖЕННЯ МІЖ ЗСА І СССР

Вашінґтон. — Виразна й прямолійна політика Вашінґтону супроти СССР викликує в Москві не зрозуміння, а напади на ЗСА і поодиноких американських діячів. Розпрацьовуючи і поглиблюючи свою оцінку сили й політики Москви Александер Гейґ, державний секретар, у своєму виступі на університеті в Сиракюзах, підкреслив „духове вичерпання" совєтської системи, а в зв'язку з тим її" скрайньо похмуре майбутнє".

Користуючись фактами та іншими провіреними даними, державний секретар вказав на ті великі помилки, які поробив і далі робить Совєтський Союз своєю агресивною імперіялістичною політикою. Політика та не могла не викликати спротиву серед держав Заходу, які почали творити спільний фронт і спільно протиставитися совєтській агресії. Політика Москви, підкреслив Гейґ, повністю оперта на сучасній її перевазі в деяких ділянках зброї, що Москва хоче за всяку ціну використати. Москва не лише проникає й опановує нові терени посередньо при помочі спеціяльно вишколених для цього диверсійних груп та сателітських формацій, але встряває безпосередньо також своєю збройною силою. Цьому протиставляться інші народи й держави, починаючи від Японії й Китаю, поче-рез Західню Европу, аж до інших континентів.

Поставу Москви зформулював у своїй промові в Києві, в суботу 9-го травня Л.Брежнєв. Брежнєв, очевидно, поминув численні випадки агресії з боку СССР, а останньо в Афганістані та в спробі здусити Польщу, але доказував, що „Москву ображають і її грозять". Не висунув він ніякої ділової відповіді, ані проекту розв'язку тих конфліктних ситуацій, які постали останньо через совєтські агресивні кроки, а почав грозити силою. „Якщо ми будемо змушені, ми знайдемо швидку і ефективну відповідь", — сказав він.

Зразу після виступу Брежнєва совєтське агенство ТАСС і всі засоби масової інформації СССР розгорнули велику кампанію нападів на країни Заходу, на ЗСА, а зокрема на секретаря Гейґа, якому вони закинули „антикомунізм", „антисовєтизм" і інші „гріхи". Найбільше не подобався Москві вислід розмов японського прем'єра Зенка Сузукі у Вашінґтоні і вони це назвали „дальшим кроком для мілітаризації Японії".

В Америці

ПІСЛЯ ТРИТИЖНЕВОЇ ПЕРЕРВИ, профспілка вуглекопів і власники вугільних копалень розпочали, під наглядом представника Уряду, чергові переговори. Але, як заявили кореспондентам представники обидвох сторін, виглядів на закінчення страйку, який триває вже 43 дні і в якому бере участь 160,000 робітників, покищо немає. Шахтарі настоюють на попередніх вимогах, а головно не хочуть відступити від ранішого домагання підвишки платень, мотивуючи свою вимогу тим, що власники в останніх трьох роках, а головно під час тривання енергетичної кризи, заробили більйони долярів, але вони не поліпшили платень робітникам, не збільшили їхніх пенсійних вкладів і не старалися придбати кращого медичного забезпечення. У зв'язку з тим, що тепер є мало запотребування на вуголь, власники не спішились з відновленням переговорів, бажаючи тим самим здобути найбільше користей.

РЕЧНИКИ Департаменту здоров'я заявили, що число курців в З'єднаних Стейтах Америки зменшилось в перших трьох місяцях 1981 року на 1,8 мільйона осіб з усіх 33,3 мільйона курців. Серед тих, що припинили куріння є найбільше число жінок, бо аж 1,1 мільйона осіб. Статистика вказує, що наприклад: в 1955 році курили 53 відсотки мужчин і 24,5 відсотка жінок. За 11 років відсоток курящих мужчин впав до 50 відсотків, але відсоток курящих жінок натомість зріс до 32,3 відсотка. Під теперішню пору курить тільки 29 відсотків жінок.

ФІНАНСОВА ПІДКОМІСІЯ Палати Репрезентантів, завданням якої є також слідкувати за випуском нових грошей Департаментом скарбу, схвалила законопроєкт, який передбачує випуск нової півдолярової майже срібної монети (90 відсотків срібла, 10 міді), для вшанування 250 річниці з дня народження Джорджа Вашінґтона. Передбачається випуск 10 мільйонів таких монет, які будуть в обігу, але їхня вартість буде дещо вища від півдолярівок з огляду на великий відсоток срібла.

СЕНАТСЬКА ФІНАНСОВА ПІДКОМІСІЯ майже одноголосно висловила свою думку в користь прийняття закону, який зобов'язував би Уряд збалянсувати федеральний бюджет і вести так фінансові справи, щоб витрати Уряду не були більші від приходів. „Тепер для цього є найкраща нагода", — заявив сенатор Стром Термонд, який вже давно домагався такого закону чи поправки до закону, які зобов'язували б Уряд. Пропозиція, якщо буде прайнята, мусить бути ще розглянена підкомісією для конституційних справ і правничим комітетом. Внескодавець заявив, що є дуже добрі вигляди на розгляд цієї справи усіма дотичними підкомісіями.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД бажає започаткувати програму допущення мехіканських робітників на сезонові роботи до З'єднаних Стейтів Америки, щоб тим самим поліпшити мехіканськo-американські відносини і припинити хвилю нелеґальної іміґрації з Мехіко. Урядові речники кажуть, що якщо ЗСА допустять кожного року на деякий час сезонових робітників, то, очевидно, ті, які конечно потребують праці не будуть рискувати нелеґальним переходом кордону, наражуючись на неприємності, а скоріше вноситимуть формальне прохання на виїзд на леґальні роботи. Як треба було сподіватися, проти цієї програми Уряду запротестували церкви, організації, які змагаються за громадські права, бо багато їхніх членів мають трудність одержати працю, а навіть еспано-американські групи, які вбачають в тому загрозу втрати праці для себе. Усі вони, а також робітничі профспілки кажуть, що така програма „немає змислу" в обличчі вісім мільйонів безробітних американців.

КАНТЕРБЕРІЙСЬКИЙ АРХИЄПИСКОП Англіканської Церкви, який тепер перебуває з візитою в З'єднаних Стейтах Америки, відвідав минулої неділі церкву св. Пилипа в Бронксі і був гостем тамошньої парохії. Візита архиєпископа Роберта Рансі розпочалась в ЗСА 16-го квітня і закінчилась в неділю, 10-го травня. Після зустрічі на Бронксі Рансі від'їхав до Лондону. Понад 1,000 осіб взяли участь у зустрічі з Кантерберійським Архиєпископом, який являється духовим лідером Англіканської Церкви в світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.
P O Box 346 Jersey City N J 07303

Перевантажений дорадник

Чи етнічні групи матимуть сильного представника в Білому Домі? Це питання порушувалося не раз на сторінках етнічної преси в ЗСА, особливо преси американців східньоевропейського походження, тобто преси слов'янської. Відповідь досі давалося переважно неґативну з підкресленням того, що ось за часів президента Джералда Форда слов'яни-американці втішалися увагою Президента, бо в Білому Домі був для них спеціяльно заснований у січні 1976 року пост для етнічних справ, що його гідно займав діяч такої міри, як українець д-р Мирон Куропась. Сама позиція називалася „Спеціяльний асистент Президента у етнічних справах".

Ця позиція із зміною Адміністрації з республіканської на демократичну, за часів президентури Джіммі Картера перейшла з українських рук у руки італійця — Стівена Аєлло, який став цим „Спеціяльним асистентом Президента у етнічних справах", але він, завдяки таким своїм співробітникам і помічникам, як Наталія Слюзар та інші, вмів керувати справами дорученого йому уряду так, що на нього слов'яни, зокрема українці, здається, не мали причин нарікати. До українців прихильно ставилася і Перша Леді країни Розалин Картер, яка приймала українок в Білому Домі, а і в своїй виборчій діяльності за перевибір її чоловіка не обминала українських порогів. Ось хоча б і історична її подорож до українського центру в Ірвінґтоні-Нюарку, де вона радо перебула певний час в українському оточенні.

Президент Реґен спочатку був дуже насторожив етнічні групи, бо з Бюром етнічних справ все якось зволікалося. Ба було побоювання, що воно взагалі „відумре" природним способом.

Аж ось нещодавно призначено американського литовця Джека Бирджеса на пост „Спеціяльного асистента Президента: Бюро публічних зв'язків". І довідуємося ми, що і нашими справами відатиме ця людина. Буде він також мати під собою сектори робітничий, бизнесовий, аґрарний, а навіть католицький.

У „Новака Рапорті" з квітня цього року, публікації, заснованій відомим поборником нової етнічности в ЗСА Майкелом Новаком, поміщено інтерв'ю з Джеком Бирджесом, яке і хвилює і заспокоює. З цього інтерв'ю довідуємося, що Дж. Бирджес під свою юрисдикцію дістане ще й справи жидівські. Довідуємося звідти ж і про те, що „помилково" в першому пресовому повідомленні з Білого Дому про призначення Бирджеса вичислялися всі його обов'язки, всі йому підвладні сектори, але про „етнічний сектор" не було ніже слова. Майкел Новак, занепокоєний таким розвитком багатообіцяної під час виборів Президента уваги до „етнічности", запитав Дж. Бирджеса і, на щастя, дістав відповідь, що це був „недогляд" і що друге пресове повідомлення згадає про етнічний сектор. Так і сталося.

Ми вже інформували, Джек Бирджес є етнічним речником у Білому Домі. Побажаймо ж йому енерґії за трьох-чотирьох осіб і велетенської працелюбности, щоб він кожний сектор, йому підвладний, зміг добре обслужити, і щоб той „мачушиний" — як перше здавалося — сектор етнічний втішався його повною увагою. На це заслужили собі українські й інші етнічні виборці, що підтримували президента Роналда Реґена у його лявінній перемозі над Джіммі Картером в листопаді минулого року. Про голоси етнічних груп Роналд Реґен не повинен забути.

Т. Т.

НАСТУП МОСКВИ НА РЕЛІГІЙНОМУ ФРОНТІ

Усі заходи Москви зліквідувати Українську Католицьку Церкву не повелися. Сконцентрований з усіх боків наступ на неї наніс їй величезних втрат, але з тих втрат і жертв виросла вона сконсолідованою, зміцненою, з візією великих завдань з авреолею мучениці. Церква, якій дехто передбачував маліюче значення, обмежену історичну функцію, виросла в Церкву, яка стала динамічною частиною Вселенської Церкви і разом з нею увійшла в період бурхливого відродження, ренесансу.

„Собор" без собору

Зорганізований НКВД псевдособор тієї Церкви в березні 1946 року не увінчався успіхом в Україні та поза залізною заслоною, а в вільному світі і поготів. Винесена тим псевдособором ухвала, насичена пропаґандивним змістом в найменшій мірі не вплинула на розвиток подій. Систему Української Католицької Церкви зліквідовано не як наслідок тієї ухвали, а заходами НКВД і всіх інших чинників совєтської влади.

З цією ухвалою, чи без неї було б те саме. Українські католицькі церкви перемінено б на святині російського православ'я, якого фактичний зміст і ролю в минулому, а тим паче під сучасну пору — ролю основного знаряддя російського імперіялізму, панрусизму і русифікації — кожен українець знає аж надто добре. Основна ухвала цього псевдособору не відбила ні дійсного стану, ні навіть переконань значнішого числа його учасників:

„...У нинішніх умовах всі українські землі об'єднано разом і український народ став господарем усіх своїх земель, було б нерозумно підтримувати далі уніятські тенденції, було б непростимим гріхом продовжувати в нашому народі ненависть і братовбивчу боротьбу, причиною якої завжди була і буде унія.

Виходячи з цих положень собор постановив анулювати постанову Берестського собору 1596 р., ліквідувати унію".

Замість ліквідації Української Католицької Церкви прийшли катакомби, гонена й переслідувана віра зі сотнями священиків, з підпільними єпископами, з тисячами й сотнями вірних готових за свою віру дати все найдорожче на землі. Тільки у винятхових випадках удається совєтським органам проникнути в нутро тієї Церкви, в її живе тіло, але знищити його вона не може. В Україні має місце небувале в XX сторіччі явище: не лише Церква у катакомбах, але ціла система з ієрархією, навіть з підпільними монашими чинами!.

Російського православ'я український нарід прийняти не міг. Воно чуже йому під кожним оглядом, його духом, канонами, цілим своїм змістом і своїми формами. А коли ще до того додати його функцію знаряддя російського шовінізму і імперіялізму, та в додатку до того повне включення в систему поліційних органів, підпорядкування цим органам і керування ними — тоді зовсім не диво, що російська Православна Церква в Україні служить прикриттям для всього іншого, а не формою вияву християнізму.

Ми вже згадували „славетний" документ, звіт високого достойника КҐБ, якому підлягає ціла система російської Православної Церкви, а ось для характеристики цієї Церкви і її провідних достойників інший документ. Вже не з — під пера якогось там шефа КҐБ, а таки з — під пера самого „екзарха всієї України, митрополита київського і галицького Філарета; йдеться про його новорічне привітання". Митрополит і екзарх побоявся і не вважав своїм обов'язком видати Різдвяне послання до вірних і народу. Ні, він, як й інші православні достойники совєтської системи пам'ятав тільки про новий рік. Прямо, той митрополит і екзарх забув про свято Різдва Христового! В його публічному привітанні, поміщеному у „Вістях з України" з 1-го січня 1981 навіть згадки немає про це свято.

Зате читач знайде там типовий продукт совєтської пропаґанди. А найбільше про ролю російської Православної Церкви, як пропаґандиста совєтської політики і російського імперіялізму. Філарет розписується про участь у „Всесвітньому Парляменті за мир" на „Конференції неурядових організацій у Мадриді" — про це останнє ми знаємо більше з преси, бо представники Російської Православної Церкви у Мадриді подвизалися у виступах проти Української Католицької Церкви, проти патріотів різних народів поневолених в СССР, проти всіх вільнолюбивих діячів. Філарет окремо підкреслює спроби Російської Православної Церкви втручатися у внутрішні справи ЗСА і православних віруючих, які живуть у цій країні. Він пише:

„В умовах загострення міжнародної ситуації та погіршення американо-радянських відносин представники Церков Радянського Союзу і США двічі збиралися минулого року і дійшли одностайної постанови, незважаючи на розходження в деяких питаннях міжнародного миру, і надалі виступати за розрядку і роззброєння, і робити все від них залежне для поліпшення відносин між двома країнами та зміцнення миру на землі".

Як відомо з української преси і з усіх загальних засобів масової інформації, росіяни присвячують тепер максимум зусиль, щоб підпорядкувати собі релігійне життя усіх православних на терені ЗСА, Москва, створивши нібито окрему „Автокефальну Церкву", на терені ЗСА, робить тепер усі можливі заходи, щоб зліквідувати всі незалежні, національні православні церкви в ЗСА, вливши їх саме у цю створену Москвою „Автокефальну Церкву".

(Продовження буде)

Збірник про Першу Українську Дивізію

Ріміні 1945-1947, збірник І. Перша Українська Дивізія, Української Національної Армії у Британському Полоні в Італії. Всеволод Б. Будний — упорядник, Орест С. Слупчинський — мистецьке оформлення. Ню Йорк, Братство колишніх Вояків Першої Української Дивізії Української Національної Армії, Головна Управа, 1979(Серія: Матеріяли до Історії Дивізії). 327 стор. ілюст. таблиці, мапи — роботи Антона Я. Тимкевича, плян — роботи Романа Смулки, та покажчик осіб.

Немалим зусиллям пощастило Головній управі видати цей цінний збірник статтей вояцького життя й висопатріотичного духа славні Дивізії, що рятувала українську честь й уміло, цілою вийшла на арену Заходу без п' на коляборантства. Слово від видавництва написав д-р Роман Дражньовський — голова Головної управи, а від упорядника слово написав Всеволод Б.Будний, у якім стверджує, що „поневолений вояк Дивізії навіть у полоні вів змаг за українську Правду, за добро Народу, за красу рідних духових цінностей". Задум й труд цієї праці поблагословив сл.п. Архиєпископ Іван Бучко, яка на титульній сторінці має відзнаку Першої Української Дивізії — тризуб, що його теж носили у Львові й інші парамілітарні українські формації.

Збірник починається статтею сл.п. полк. Романа Дольницького, відомого українського активіста в Ню Йорку в 60-их роках, що називається „З фронту за дроти полону". Він один із-поміж комендантів рімінського табору. Лев Стеткевич пише про міжнародне правне становище Дивізії, „У світлі міжнародного права із короткою бібліографі-

(Продовження на ст. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Мистецька виставка Дженет Шевчук

Дженет Шевчук, канадська українка третього покоління, захоплена побутом своїх дідів і прадідів, відтворює у своїх картинах світ, що в дійсності зникає, а живе радше вже тільки в нечисленних залишках та спогадах.

Дж. Шевчук, уроджений талант, без фахового вишколу, доцільно вибрала манеру рисунку, що радше скидається на примітив як на технічно досконалий рисунок. Це техніка достосована до тем її картин з котрих ми бачимо відразу, яке живе в ній почуття і свідомість свого походження. Вона не пішла на легкий шлях модерного мистецтва, де часто безглуздя тем прикриває брак вже не таланту, а пересічних малярських здібностей. Вона сягнула до джерел, до кореня свого походження, свідома, що в той спосіб твориться і виникає цікава симбіоза: історія українського поселення в Канаді й рівночасно історія самої Канади. Це бажання закріпити чи то в книжках чи на полотні початки українського поселення багато більш сильне в Канаді чим в Америці. Вже світової слави Василь Курилик захоплювався цією темою і утривалив її у своїх численних картинах. На цю тему також появилася недавно збірка канадсько-українського фолкльору, яка охоплює твори 20-ох авторів.

Атмосфера і середовище сприятливе для цього роду мистецтва, що його творить Дженет Шевчук. Сцени із щоденного життя піонерів — це її улюблена тема. Різного роду праця, сусідські відвідини, весілля, усі ці сцени опрацьовані детально, старанно, з пієтизмом. Довколишня природа в різних порах року наводить думки тісного пов'язання людини із землею, з циклічним черґуванням пір року. Реалістичний, детальний стиль дає повну уяву обстановки. Вже Бройґель, малюючи сцену з життя селян, трактував їх з гумором і певною дозою наївности. Такий самий підхід бачимо на картинах Шевчук.

Композиція достосована до тем — проста, але в висліді кожна картина мисткині принадна, повна свіжости і життя, а все це віддане широкою гамою гармонізуючих кольорів. Безперечно цікавою є генеза такої творчости у модерної людини. В першій мірі там мусить бути любов до чогось свого, що, якщо не цілком ясно усвідомлене, то в підсвідомості таки сильно вкорінене. Другим чинником мусить бути гордість на своє походження, на своїх предків і їхні осяги в країні нового поселення. Більші скупчення українців на широких преріях Канади сприяли краще вдержанню привезеного з дому побуту та цілого стилю життя, чим обставини в індустріяльних скупченнях Америки. Видно, що це стає завданням і ролею Канади пригадувати нам і закріпити для майбутності історію українського поселення у новому світі. Дженет Шевчук своїми картинами докидає свою цеголку до цього завдання, що численна публіка, яка відвідала цю виставку оцінила з вдячністю.

Виставка відбувалася від 20-го — 22-го березня цього року.

Володимир Баран

Любов Лінфорс-Русова

МОЯ ЗУСТРІЧ З С. ПЕТЛЮРОЮ

(Спогад)

Не встигла впасти в 1917 році російська монархія, як всі підбиті імперією народи почали повертатися до свого національного життя. Могутньо і життєрадісно повстала до свого незалежного життя і моя батьківщина Україна. Природно — Київ, стародавня столиця України — став центром відродженого життя народу.

Пригадую я той рік, коли українська столиця, святкуючи перемогу над червоним наїздником, зустрічала свого народного вождя, Головного Отамана і голову Республіки, Симона Петлюру, який на чолі свого переможного війська вступав до визволеної від большевиків столиці.

Місто гучно зустрічало свого визволителя. Скрізь вулицями, на площах і бульварах на урядових і приватних будинках майоріли жовто-блакитні прапори. Пригадую, що ще перед тим — у групі артистичної еліти, що була серед квіту культурної верстви нашої столиці — раптом „на ґвалт", ще під відгуки канонади наших гармат — було вирішено зорганізувати концерт на честь вшанування Головного Отамана. Уся київська консерваторія заметушилася. Розподілили ролі піяністам, співакам, оркестрі. Вирішено дати концерт у найліпшій залі так званого „Купецького зібрання", будівля якого стояла над кручами Дніпра.

Нарешті запорошене і стомлене в боях наше військо з Отаманом Петлюрою на чолі вступило до Києва. Це було... роки і роки тому, але бачу це все, наче відбувалося воно вчора.

Петлюра на білому коні — за традицією ще з XVII століття — вступав до столиці, вулиці якої були по береги виповнені киянами. Зустрічали оваціями! Я тоді ще недавно перед тим скінчила Московську консерваторію й мені було визначено на нашому зібранні у Київській консерваторії співати „Плач Ярославни" Лисенка. Завчасно зібралися усі артисти у будинку „Купецького зібрання". Зазирнувши до залі, я побачила в першому ряді крісел мою Матір, яка тоді була в Міністерстві освіти заступницею директора Департаменту позашкільної освіти. До того вона ж визначна революціонерка, ця мініятюрна й худенька жінка, завжди горіла вогнем і посвятою для свого народу й улюбленої справи освіти та виховання — для формування вже в тих дітях — „будуччини нашого Краю", його краси і надії, як то сама не раз говорила. Ані переслідування царської Росії, ані небезпека вигнання — не спиняла прагнень Софії Русової служити народові. Вона завжди як педагог і як партріотка уважала, що жадний уряд не сміє калічити дітей чужою мовою: усі діти повинні вчитися своєю різною мовою!

Її присутність на залі дещо підбадьорила мене. Не дурно ж у Києві усі любили і поважали цю маленьку, жваву й енерґійну жінку й жартуючи називали її „Бабушкою української революції".

У великій залі „Купецького зібрання", з вікон якого мальовничо розлягався незрівняний пейзаж нашого Лівобережжя, де щойно розбито ворога, — звідти очікував наш артистичний ансамбль Головного Отамана Петлюру, колись близького приятеля мого покійного брата Михайла, з яким вони співтворили першу Революційну Українську Партію.

В кімнаті артистів, серед виконавців численних точок програми, були відомий композитор Степовий, Я. Акименко і багато інших. Чекаємо... Мимоволі потерпаємо, чи не трапилося чого з Головним Отаманом? Заля теж у напруженні. Нарешті чутка: „Приїхав, зараз буде!"... Вартові стали „на струнко". До залі увійшов Симон Петлюра, як завжди скромний, у солдатській шинелі без жадних відзнак, лише з трояндою в руці... Публіка завмерла і раптом вибухла оваціями.

Визираючи з-за куртини на любу і таку рідну нам постать Отамана, чую шепіт поміж артистами: — Кому?... Кому він дасть троянду?...

Петлюра пройшов під гучні оплески залі до першого ряду і, вклонившись, поклав троянду на коліна моєї Матері. Ще раз вклонився і сів поруч з нею.

Новий вибух оплесків привітав цей жест пошани молодшого покоління до старшого, яке своєю невтомністю й боротьбою підготовляло Україну до боротьби, яку зараз очолив Петлюра.

Хто ж цей Симон Петлюра, якого ми так нетерпляче чекали і якого ми — зібралися тут вшанувати своїм мистецтвом?

Я знала його ще з ранньої молодости, коли в Полтаві й Харкові він був товари-

(Закінчення на стор. 4)

Олекса Бокай

ОПОВІДЬ МЕРТВОГО

II

Потім глянув на мене.

— Так, так, — процідив він крізь зуби, гнівно дивлячись на мене з-під лоба.

— Ти, отож, хотів допомогти ворогові народу...

Я мовчав.

Він також стояв і мовчав, мабуть, чекаючи на те, що я скажу.

Я нічого не говорив.

Видко було, що його щось турбувало, що він хотів щось сказати, чи щось зробити, та не знав що, чи як це зробити. Потім він помацав свого револьвера і вискочив на воза.

— Поганяй! — загарчав він.

Після цього він ліг на своє старе місце ззаду на возі й, здавалося, одразу ж заснув, ніби нічого й не трапилося.

Я потягнув за віжки, хльоснув батогом і кінь побіг рівномірною риссю. Широкими стрічками з обох боків почали бігти попри мене, наче у фільмі, поля. Хмаринки, як великі білі пушинки, пливли за нами по блакитному небі, ніби хотіли бачити, що трапиться з нами далі. Одинокі дерева, що росли тут і там по межах, здавалося, перелякано тікали від нас назад...

Я плакав. Сльози, великі мої сльози, як горошинки, заливали мені очі й теплими струмочками котились по щоках й безшумно капали мені на коліна. Стримуючи хлипання, я сидів, не рухався і думав... про Мазницю.

Це ми, сусідські хлопчиська, так дражнили Василька. Мабуть, ніхто з нас і не знав, хто перший дав йому це прізвисько й чому. Може, через його голову. Чуприна в нього була чорна, як смола, і, мабуть, комусь та чорна голова пригадала мазницю. А, може, тому, що Василько любив малювати і завжди був обляпаний фарбами. А з малюванням у наших сільських хлопчачих головах тісно було пов'язане мазання, ну, а з мазанням, звичайно, й мазниця.

Та могла бути ще й інша причина. Василько любив малювати сцени з історії України, особливо козацькі походи та чумацькі валки, а напевно, під кожною козацькою, чи чумацькою гарбою мусіла висіти чітко намальована мазниця. Як тепер оте бачу, що малюючи оту мазницю, Василько хотів щось висловити; вона, та мазниця, була для нього за символ чогось рідного, чогось українського. Отож, якийсь один сільський блазень і дав йому цю кличку, а ми, не думаючи, як це буває серед молодих людей, підхопили її і інакше його не кликали, як Мазниця.

Властиво, ціла доля Василька була вирішена тої лютневої ночі 1932-го року, коли сотки жителів нашого села повикидали із їхніх хат та без суду вивезли на каторгу на північ до чужих країв. Васильків батько навідріз відмовився вступати до колгоспу, хоч і був незаможним селянином. Цього вистачило для сільських партійних головачів, на чолі з Товаришем Цейтліном, щоб натаврувати його як „куркуля" і „ворога народу" та тої ночі виселили його й цілу родину із хати та з села. З ними, звичайно, був і Василько.

Десь на початку червня того року дістали ми анонімного листа, якого хтось надав в Архангельську. Цей лист повідомляв нас, що Василька застрілено під час втечі з „виправного трудового табору".

За тих років вістки за розстріл не становили нічого незвичайного. Усі звикли до них, як до щоденного явища. І в тую вістку за смерть Василька ми також повірили і почали потроху забувати за неї. Та десь невдовзі після того листа, опівночі, він, як мара, застукав до наших дверей і попросився до нас у хату. Як я відчинив двері, то аж злякався — передімною стояла страшна постать. Як старець, він був обідраний, босий та брудний... Видко було, що він ледве стояв на ногах. Вітаючись з нами, він намагався усміхатися.

— Ми чули, що тебе застрілили, — здивовано викрикнула мати, пізнавши Василька.

— Що трапилось з мамою, татом, зі всіма...? — не вгавала вона.

— Я й справді мертвий, — заговорив Василько, підходячи до матері. — Це не я, це тільки примара моя... Ви колинебудь бачили примару?

Оповідь, яку розповів він згодом, була справді примарна. Переповім її тут, так, як я чув її від нього.

* * *

Тієї лютневої ночі впав сніг і було дуже холодно. Усіх арештованих селян — а їх були сотки! — звезли на сільський майдан. Цілу ніч вони мусіли на когось чекати. Тільки десь аж над ранок з'явилася валка саней. Під наглядом чекістів арештованих швидко порозпихали по санях, і валка рушила в дорогу на Черкаси. Мабуть, на кожних других санях сидів один конвойник, звичайно, чекіст.

Та не встигли виїхати із села, як валка зупинилась і на очах усіх розігралася, як на сцені, трагедія із життя і смерти.

Іван, малолітній хлопець, спробував утекти. Він виплигнув із саней і стрімголов понісся до хати, що самітньою стояла край села над шляхом. Та не добіг він до тієї хати. Прогримів постріл, і хлопець повалився. На снігу з'явилась велика червона пляма. Незабаром до нього підбігли двох чекістів, схопили його за руки і потягли, як мішок з картоплею, до валки. Хлопець ще жив. Не зважаючи на його тяжке поранення та на холод, його міцно прив'язали до саней, і валка рушила. Скоро по валці пронеслася вістка, що хлопець помер — прив'язаним.

Смерть хлопця ще більше пригнобила людей. А по валці понеслася нова вістка: убили вдову Мокрину! Застрілили! Дочка і син залишилися сиротами — одні однісінькі!

А трапилось таке. На санях, на яких везли Мокрину з дітьми, їхав за конвойника якийсь молодий чекіст. Дочка Мокрини була ще неповнолітня. Чекіст почав безсоромно приставати до дівчини. Мокрина не витримала такого осоружного глузування чекіста і з усієї сили ляснула його в лице. А це було щось нечуване. Навіть подумати не можна було, щоб хтось наважився словом чи дією образити чекіста; а тут якась „куркулиха", вдова по розстріляному „ворогові народу", ця вдова, що сама тепер заарештована й висилається із села на заслання, насмілилася дати чекістові ляпаса. Можна собі уявити, як роздратувала її поведінка чекіста. Адже вона мусіла знати, що той ляпас був вироком її смерти. Так і сталося: чекіст мовчки підніс револьвер і, впритул вистріливши у жінку, відразу вбив її.

Цим разом валка не зупинялася і мало хто знав, що трапилось на тих санях. Але всі чули постріл; і після нього до всіх донеслася вістка про смерть Мокрини — „ворога народу".

Валка рухалася уперед. Лапастий сніг падав без перестанку, засипаючи все навкруги. Сани застрявали. І коли це траплялося, то ціла валка зупинялася й усі, хто тільки міг стояти на ногах, мусіли допомагати коням.

За декілька кілометрів від Черкас валка скрутила ліворуч і рушила навпростець через поле, просто до залізниці. Там, на бічних коліях, чекав на них товарний потяг. Передні вагони були вже заповнені селянами із сусідніх сіл. Перед кожним вагоном стояли вартові-чекісти. Не встигла валка й зупинитися, як чекісти почали заганяти селян, як худобу, до вагонів. Із листою в руках, один із них перевіряв прізвища селян на кожних санях й, як тільки він кінчав читати останнє прізвище, інші чекісти хапали селян й заштовхували їх до вагонів. Ніхто не зважав на родини: дітей відлучали від батьків, а жінок від чоловіків, не кажучи вже за родичів, які природно, хотіли бути разом. Це викликало протест серед арештованих. Ціла валка захвилювалася; усі заговорили про право родини бути разом. Люди почали плигати із саней. Деякі кинулись тікати, хто куди. Зчинився справжній бунт. Жінки на все горло верещали; діти кричали, а чоловіки билися з чекістами. Тут і там чути було постріли. Хтось заволодів саньми і з усього духу гнав коня на головний шлях. Та, коли, здавалось, конвойники вже не в стані були здушити той бунт, хтось на все горло, як на фронті, загорлав наказ „Вогонь!" І з усіх боків загриміли постріли. Першими загинули ті, що тікали. Загинули, мабуть, і ті, що насмілилися битися з чекістами. А ті, що залишилися живі, покорились і покірно вернулись до своїх саней. Постріли, крики й лайки вщухли. Тільки подекуди діти продовжували кричати та ранені не переставали стогнати.

Чекісти поспішали. Без усяких списків вони заштовхували прикладами й багнетами у вагони всіх без розбору. Скоро на санях нікого не залишилося. Тільки трупи та тяжко поранені лежали там, де влучила їх куля.

Продовження буде

Проф. Яр. Рудницький повернувся з кругосвітньої подорожі

Після три і півмісячної подорожі кругом світу проф. Ярослав Рудницький повернувся 13-го квітня до Канади, відвідавши Австралію, Далекий Схід, країни Індійського океану, Африку й Західню Европу. Безпосередньо перед відлетом додому до Канади він відвідав Лондон і Мюнхен, де провів важливі розмови в справах ДЦ УНРеспубліки й доповідав у Українському Католицькому Університеті, філії в Лондоні, та в Польському університеті там же, вітаючи обидві установи в імені УММАН, що відзначила на терені Англії почесними грамотами Галю Мазуренко й пол. С. Левченка (ін абсентія). В Мюнхені д-р Рудницький відвідав ЦПУЕН, взяв участь у Шевченківській академії та відбув наради з президентом УНР Миколою Лівицьким і віцепрезидентом УММАН проф. І. Ковальським. Окремо він склав візиту Владиці Платонові в осередку храму св. Андрея в Мюнхені.

М. ПЛАВ'ЮК ПРОМОВЛЯТИМЕ В ДЕТРОЙТІ

Детройт, Мич. (В. П.) — Заходами Метрополітального Відділу УККА тут в суботу, 30-го травня 1981 року, о год. 7:30 веч., відбудеться громадська зустріч з Президентом СКВУ Миколою Плав'юком.

Зустріч відбудеться в залі церкви св. Йосафата у Воррен, Мич., а тема доповіді: „Значення і роля СКВУ в сучасному положенні української спільноти в діяспорі", зокрема про дії СКВУ на міжнародному форумі та проблеми української спільноти в країнах поселення.

Запити і виміна думок при каві і солодкім. Вступ на покриття коштів зустрічі за добровільними датками.

Л. Гардінк перевибраний...

(Продовження зі стор. 1)

управи, до якої були вибрані: голова — Л.Гардінг; заступник голови — Іван Данилюк і Михайло Попович; секретарі — Дмитро Василик (українська мова) та Антін Камфонік (англійська мова); касир — Дж. Бардел; Контрольна комісія — Ю.Тренклер — голова, Дмитро Сарахман і Іван Лаба — члени.

На вступі свого звіту — промови заступниця головного предсідника УНС М.Душник розповіла, що головний предсідник частково повернувся до праці і проводив зборами Екзекутиви УНС у суботу,4-го квітня, в Головній канцелярії УНС. Переглядаючи організаційні зусилля Окружного комітету у Вунсакеті за минулий 1980 рік, вона ствердила, що Округа втратила 35 членів, виконала тільки 44 відсотків своєї організаційної квоти. В цьому передконвенційному 1981 році Відділи УНС в Окрузі повинні старатися, щоб вислати якнайбільше делегатів на Конвенцію. Мета організаційної кампанії в цьому році приєднати 4,000 нових членів, щоб збалянсувати втрати і виказати здобутки.

М.Душник порушила теж фінансовий і організаційний стан УНСоюзу, нові нагороди, які будуть визначені для організаторів у червні, боргові зобов'язання, будинок УНС, який вже вирентував цілком всі приміщення: говорила про потребу для Відділів організовувати різні імпрези; про програму курсів на Союзівці цього літа; фінансову піддержку братської діяльности; допомогу лемківським еміґрантам і студентам в Бразилії і тому подібне, а особливо знову закликала присутніх до активної участи в організаційній кампанії для здобуття річної квоти нових членів і навіть перевищити цю квоту.

В дискусії, яка порушувала різні аспекти діяльности УНС, забирали голос: Ірена Сарахман, Джанет Бардел, Л. Гардінк, А. Камфонік, В. Кіндефорський, І Лаба, М. Попович, Д. Сарахман, Ю. Тренклер і Д. Василик.

На закінчення Л. Гардінк подякував представниці Екзекутиви М.Душник за її інформативний виступ і закликав присутніх до посиленої діяльности на полі УНСоюзу і в різних братських починаннях та імпрезах.

Дискусія продовжувалася під час перекуски, яку приготовила Дж. Бардел.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Василь Сікора — 1.000 дол., в пам'ять дружини бл. п. СТЕФИ СІКОРИ й в першу річницю її смерти.

Д-р Ярослава Слиж-Панчук, д-р Марія Фішер-Слиж — по 500 дол., в пам'ять батьків бл. п. д-ра АДОЛЬФА І ОЛЬГИ СЛИЖІВ, в 10-ту річницю відходу до Вічности.

Борис П. Дурбак — 300 дол., в пам'ять бл. п. ІРИНИ з МИХАЙЛОВИХ ДУРБАК.

Леонід Підстригач — 125 дол., в 8-му річницю смерти батька бл. п. ВАСИЛЯ І. ПІДСТРИГАЧА.

Д-р Теодор і Міра Залуцькі — 125 дол., в пам'ять бл. п. дир. ЯРОСЛАВА ВОЙНАРОВСЬКОГО.

Клявдія Олесницька — 100 дол., в пам'ять бл. п. інж. БОГДАНА РАКА.

Проф. Василь Пакуляк — 100 дол., в пам'ять брата бл. п. мґр-а МИХАЙЛА ПАКУЛЯКА.

Ірина Любчак — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. проф. СЕМЕНА СТЕФАНИКА.

Відділ ОЖ ОЧСУ в Геммонд, Інд. — 100 дол., Стефанія Тур — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. ЕМІЛІЇ з ВОЗНЯКІВ КОНИК.

Остап і Марія Ґац — 100 дол., Ігор і Леся Макухи, Хор „Кобзар", д-р Мирослав й Ірена Полотнянка, Йосиф і Анна Жук — по 50 дол., Олег Чайковський, Іван Гриців — по 30 дол., А. і Б. Микитин, І. і Л. Мельник, Б. і В. Стусь, Л. і З. Осадца, Євген Івах, Тиміш Балабан, д-р А. Олесюк, З. і В. Захаріясевич, О. і М. Шенкірик, Петро Марцінів — по 25 дол., Марія Пальчук, Вільям Білий, С. і Б. Наконечні, А. і І. Шалавута, Богдан Обух, В. Кеске, д-р Р. Кульчицький, Т. Олесюк, Б. і О. Бойко, І. і І. Дутка, А. і Л. Куриленко, Теодор Стельмах — по 20 дол., Галина Ганкевич, В. Корінь, М. Новак, О. і О. Зозуля, д-р Володимир Іванків — по 10 дол., Я. Городецька — 5 дол., як нев'янучий вінок на могилу бл. п. МИКОЛИ ВАСИЛЬКОВА.

Д-р Марія і Мирослав Кознарські — 100 дол., Галина Єфремов, Мірко й Ірма Пилишенко, Василь і Ольга Рубан — по 25 дол., Меланія і Роман Боднар, Петро й Ірена Твердохліб, Роман і Надія Трач — по 20 дол., Михайло і Марія Крижанівські, д-р Зенон й Ірена Михайлюки, Омелян і Марія Омецінські, Мирон і Галя Тицькі, Марія Холєвчук, Валентина й Анатолій Макогон — по 10 дол., Стефанія Лаба, Володимир і Євгенія Кольцьо — по 5 дол., в пам'ять бл. п. АНТОНІНИ ДРАГОМАНОВОЇ, матері Голови Відділу ФКУ в Рочестері, Н. Й. Вп. п-ні Людмили Демиденко.

Д-р Микола й Ірена Гнатчуки — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. МАРІЇ БІЛАНЮК.

Ірина Любчак — 50 дол., в пам'ять бл. п. інж. БОГДАНА — ДАДИ — РАКА.

Юрій і Анна Лопатинські — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. інж. БОГДАНА РАКА.

Осипа Михайленко — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. ЯРОСЛАВА КОЛОДІЯ.

Ірина Дувало — 50 дол., в пам'ять мужа бл. п. інж. ВАСИЛЯ ДУВАЛА і сина бл. п. д-ра ЮРІЯ ДУВАЛА.

Співробітники п-ні Джені А. Курилюк — 35 дол., в пам'ять її батька бл. п. ТЕОДОРА КОПКИ.

Олександер Хомяк — 30 дол., в пам'ять бл. п. ЮРІЯ І. ГАНАСА.

Мґр. Володимир і Марія Петришини — 25 дол., в пам'ять дорогої бл. п. ТЕОДОЗІЇ з ЛИСЯКІВ ПАВЛИК.

Ігор Лукомський — 25 дол., в пам'ять хресної мами бл. п. СТЕФАНІЇ КОРДУБИ та — 25 дол., в пам'ять хресного батька бл. п. інж. МИХАЙЛА ПЛАХТІЯ.

Осип Кебуз — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. інж. БОГДАНА РАКА.

Брук і Джей Торсет — 20 дол., в пам'ять бл. п. ЄЛИСАВЕТИ ПОРИТКО.

Петро Бойчук — 15 дол., в пам'ять бл. п. СЕМЕНА ПАПРОЦЬКОГО.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

ТУРНІРИ НА СОЮЗІВЦІ

Тенісова ланка УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., встановила дати тенісових турнірів в цьому році на Союзівці:

- 4-5-го липня — УСЦАК-Схід;
- 8-9-го серпня — Подвійна гра;
- 4-7-го вересня — Крайові змагання;
- 19-20-го вересня — Запрошеневий УНС;
- 10-11-го жовтня — КЛК.

Правозахисний рух у Чікаґо

У березні ц.р. створився в Чікаґо правозахисний комітет оборони прав українців у Совєтському Союзі. Під назвою Громадський рух оборони людських прав в Україні Новий комітет займається акціями за звільнення політв'язнів і обороною національних, соціяльних і релігійних прав переслідуваних в УССР. Комітет визначив дві основні цілі, а саме: розповсюдити інформації про протизаконні вчинки комуністичного уряду СССР і про жорстокі розправи з дисидентами, і матеріяльно та морально допомогти переслідуваним і в'язням.

Громадський рух буде активно змагатися за людські права в Україні. Щобільше, комітет бажає вести щоденну працю в цій ділянці та діяти у русі оборони на терені Чікаґо. Управа комітету плянує поділитися працею з усіма організаціями в Чікаґо, які проявляють добру волю обороняти права українців. Комітет уважає, що у майбутньому Чікаґо мусить мати центр захисного руху, щоб таким чином здобути найбільших успіхів.

Новий комітет увійшов в члени УККА. Під час перших своїх зборів управа запроєктувала співпрацю з існуючими українськими і міжнародними організаціями в Америці, Канаді й Европі, наприклад, з Міжнародною Амнестією, з СКВУ, з Комітетом оборони совєтських політв'язнів у Канаді. До управи комітету обрано Ксеню Одижинську — голова; Марту Фаріон і Юрія Миськова — заступники голови; Марту Кухар — секретар, Надію Горб — скарбник; Зиновію Бігун і Юрія Коломійця — вільні члени комітету.

Члени Громадського руху вважають, що слід посилити діяльність в обороні українських дисидентів. Щоб звернути якнайширшу увагу на брутальну політику совєтського режиму проти українців, комітет наміряє впливати на державний Уряд, на американську пресу, і взагалі на публічну опінію.

Засоби діяльности такі: збирання документів про дисидентів і їхній рух в Україні, видавання публікацій, формування публічної опінії.

Зараз комітет готує матеріяли про Оксану Мешко й родину Січків. Він відправить цю документацію сенаторам, конґресменам й іншим урядовцям із проханням, щоб вони стали в обороні цих осіб. Громадський рух також включився в акцію оборони Миколи Руденка.

Комітет закликає всіх громадян Чікаґо до співпраці у справах захисту переслідуваних й ув'язнених в Україні.

За інформаціями слід звертатися на адресу: Community Action in Defense of Human Rights in Ukraine, 2355 West Chicago Ave., Chicago, Il 60622.

Марта Кухар

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ СВ.ЮРА

Ню Йорк, Н. Й. — В кінці цього тижня, 15, 16, і 17-го травня ц. р. тут на 7-ій вулиці між Другою і Третьою авеню (біля нової церкви) відбудеться триденний Український Фестиваль з різнородною мистецькою програмою, смачними харчами, розгривками, виставками народного мистецтва тощо. Український Фестиваль, що його влаштовує парохія церкви св. Юра вже має свою традицію і він притягає велику кількість громадянства не тільки з Ню Йорку, але також з інших сусідніх стейтів. У триденній програмі виступають майже всі існуючі тут мистецькі одиниці. В п'ятницю програма розпічнеться о год. 7-ій вечора, в суботу програма триватиме від год. 11-ої рано до 11-ої вечора, а в неділю від год. 1-ої по полудні до 10-ої вечора.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п.

АРХИПА А. ЦІСАРУКА

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 17-го травня 1981 року в Римі і 21-го травня 1981 р. в церкві Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку, Міш.

Про молитву за спокій Його душі просять —
дружина МАРІЯ з Дітьми і Внуками

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ліди Поритко

складають 50.00 долярів
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

Зенон і Ольга МАШТАЛЕРІ з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Іванни Бородайко

жертвуємо 25.00 долярів
на БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ в Люрді.

Горем прибитій Родині Покійної складаємо наші щирі співчуття.

Наталя і Михайло КЛЕЦОРІ

Равдон, Квібек, Канада

У ПАМ'ЯТЬ МОГО МУЖА

сл. п.

Д-ра МИХАЙЛА СТЕФАНОВА

жертвую 100.00 долярів
на ВИДАННЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ (ФУК) ПРО ГОЛОД В УКРАЇНІ 1933 РОКУ

МАРІЯ — дружина

✝

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 2-го травня 1981 року, з волі Всевишнього відійшла на Вічну Ватру

наша Найдорожча НЕНЯ, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ та СВАХА

бл. п.

ІРИНА-ОРИСЯ ВЕРГУН

дочка бл. п. о. Миколая і бл. п. Емілії зі Стефановичів СМАЛЬКО, вдова по бл. п. о. Володимирові Вергун, довголітньому пароховi Красноїлі б. Жаб'я, на склоні 91-го року життя.

ПАНАХИДА — в понеділок, 4-го травня 1981 р. в похоронному заведенні п. Михайла Яцкова, при 1270 Norton Street.

ПОХОРОНИ відбулися у вівторок, 5-го травня 1981 року після Жалобної Служби Божої в церкві Богоявлення при Carter St., на місцевому католицькому цвинтарі Святого Господнього Гробу в Рочестері, Н. Й.

В безмежньому горю:
син — РОМАН з дружиною МАРІЄЮ
невістка — ІВАННА в Україні, вдова по синові БОГДАНОВІ
внучка — АДРІЯННА з мужем СТЕПАНОМ
правнуки — МИРОН і БОГДАН
внук — ЯРОСЛАВ з дружиною ГАЛИНОЮ
правнучки — ІРИНА, ОЛЬГА, ІВАННА
сваха — ОЛЬГА НАКОНЕЧНА
та ближча і дальша Рідня в Україні, США, Арґентині та Німеччині

Замість квітів на свіжу могилу, згідно з волею Покійної, просимо складати датки на Патріярший Фонд — Т-во Св. Софія.

Roman Werhun, 125 Florack Street, Rochester, N.Y. 14621

✝

З невимовним болем і смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що з Волі Всевишнього Бога, в неділю, 10-го травня 1981 р., наслідком трагічного випадку, помер ненадійно, на 28-му році життя,

наш Найдорожчий СИН І БРАТ

бл. п.

РОМАН ЮРІЙ БАКАЛЕЦЬ

ПАРАСТАС в середу, 13-го травня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Mc Nerney Burnadz, 371 Lakeview Ave., Clifton, N.J.

ПОХОРОН в четвер, 14-го травня 1981 р.,о год. 9-ій ранку — ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві св. о. Миколая при President вул. в Пассейку, Н. Дж., а звідтам на католицький цвинтар Кальварії у Кліфтоні, Н. Дж.

В глибокому смутку:
батьки — ВОЛОДИМИР і МАРІЯ
брат — ОЛЕГ з дружиною МАРДЖІЄЮ
сестра — ДАРІЯ з чоловіком ЮРІЄМ КОВАЛІВСЬКИМ
і Родина на чужині і в Україні

ВІРА РИЧ У ДЕТРОЙТІ

Детройт, Мич. (Б. Л.). — Відома перекладачка творів Тараса Шевченка на англійську мову, англійська поетеса Віра Рич, стрінулася тут на запрошення Культурно-Громадського Клюбу з українським громадянством у неділю, 3 травня ц. р., в приміщенні Ґалерії ЕКО. Вона читала свої переклади Івана Франка („Вічний революціонер", „Вівере мементо", „Моя любов", „Каменярі", „Наймит", „Христос і Хрест", „Ідилія") та Шевченка („Мені однаково", „Садок вишневий", „Думи мої", „Кавказ"). Як рецитаторка В. Рич захопила приявних своїм читанням, бо віддала глибину думки та силу емоцій даних творів.

Збірник...

(*Продовження зі стор. 2*)

сю. Генерал Михайло Крат „У новій дійсності" ділиться із **особистими враженнями**, переживань в таборі полонених, включно з репатріяцією. Тексти переплітані віршами Богдана Ольгина, Богдана Бори, Андрія Леґіта, Василя Давидяка, **Юрія Форися та** Олександра Білика.

У книжці є заподана внутрішня організація табору зі схемою, статистикою (9310 осіб), професіями й їх походженням, все з ілюстраціями карикатурами Ореста Слупчинського, печатками, санітарною службою і спомином медсестри сл. п. Любов Кочергін-Чолкан: „Посестри". Микола Волинський у статті „З лету птаха...", описує таборове життя, із каплицями, символічними могилами, пляном табору ч.1, й інші. В статті „Де немає болю..." є згадка про цвинтар в Червії, де були поховані дивізійники, з плитою-пам'ятником з тризубом й написом: „Борцям за волю України" — (39 могил) й пам'ятником серед могил. Впорядник збірника Всеволод Будний у двох **статтях: „Други і недруги"**, згадує про німців, італійців, партизан Тіта, австрійців, польський другий корпус, і участь в ньому українців, Кремль та українська еміграція в Західній Европі; та „Брат і слуга", про бл.п. Архиєпископа Іван Бучка, який сам себе так серед них називав. Слідує спомин о. д-ра Михайла Ваврика, ЧСВВ, „О плінених...", із світлиною Папи Пія XII-го, який їх рятував, с там включені світлини отців з Риму, між якими колишній Митрополит Мирослав Любачівський з Філядельфії. У статті „Голос крови" написано про акцію розшуку рідних з Канади, Америки й т.п. Відвідували їх о. д-р Василь Кушнір — голова КУК, д-р Володимир Ґалан із ЗУАДК-у, канадський посол Антін Глинка, сотн. Богдан Панчук з Канади та інші.

„Українські католицькі **душпастирі" — це стаття** Богдана Ольгина з ілюстраціями церков, відправ й карикатур священиків. Ген. Мих. Крат написав про „Українську православну громаду" теж з ілюстраціями церков-каплиць з образами **ікон роботи Вол. Каплуна.** Добра стаття „Зв'язок зі світом" містить відомості праці таборової пошти, але, на жаль, немає згадки про **українську таборову філа**телію, пресу й видання у тім томі; слід сподіватися, що це буде в наступних томах. Хронікою та проблематикою табору, пера упорядника, світлинами, післясловом та покажчиком осіб й змістом, закінчується цей цінний збірник української військової мемуаристики, на яку всі чекають.

Д-р Олександер Соколишин

ПОНАД 3,000 АМЕРИКАНЦІВ ІРЛЯНДСЬКОГО походження, чи їхніх приятелів, демонстрували в кінці минулого тижня біля будівлі британського консуляту в Ню Йорку, протестуючи проти політики прем'єр-міністра Маргарет Тачер у відношенні до Північної Ірляндії і вшануючи пам'ять недавно померлого члена Ірляндської Республіканської Армії Роберта Сендса. Колишній президент міської ради Пол. О'Дваєр перестерігав: „Велика Британія повинна залишити Ірляндію, поки її звідтам не викинуть силою". Третя авеню в Ню Йорку між 50-ою і 55-ою вулицями майоріла від різнокольорових плякатів, ірляндських прапорів, позначень, летючок тощо. Присутні, а також деякі перехожі, підписували спеціяльну петицію до кардинала Терренса Кука, до британського консуля і амбасадора Великої Британії до ОН з вимогою свободи для Північної Іляндії і надання політичного статусу для численних членів ІРА, які перебувають в ув'язненні.

Моя зустріч...

(*Продовження зі стор. 2*)

шем по партії мого брата. Милий, скромний, усміхнений, він вмів притягати до себе серця людей, зокрема середньої верстви й народних мас. Він вмів говорити про інтереси свого народу, сином якого сам був, про відповідальну ролю киян, про потреби нашого робітництва та про ту „земельку" — таку необхідну для селян-хліборобів, про справу рідної культури і освіти рідною мовою, про завдання діячів на ниві освіти, про ролю національної інтелігенції. Він вмів знайти контакт із воякими-солдатами так само, як і з славними професорами.

Це була людина тодішньої переходової доби від народництва попереднього століття до усвідомлення ролі самостійности народу і потреби боротьби за закріплення здобутої державности. І тому не дивно, що З'їзд делеґатів від двох мільйонів українців у рядах російської армії обрав саме його на свого голову — Головного Отамана українських збройних сил! І з того часу він став живим символом тодішньої, вже пробудженої душі народу.

Після закінчення концерту я зійшлася з моєю Матір'ю, думаючи: „Ланцюг поколінь не уривається і сполоскип ідей передається, не зважаючи на жертви і на втрати, з одного покоління другому, хоч... іноді в інших формах.

Це є закон життя, нам даний від Бога, який ми так часто забуваємо.

З таким запізненням, здається, ще ніколи концерт не починався. Я, виступаючи від Музичного інституту імени Лисенка — співала мою арію десь по третій годині ночі. Головний Отаман, стомлений боями і відповідальністю, просив репортерів відкласти запити й інтерв'ю на „завтра", на ранок. Він щиро і сердечно привітав нас усіх — артистів, а мені з похвалою сказав: „Ви Плач Ярославни — співали без купюр. Я знаю, які в цій арії є трудні місця, що часто випускаються. Чую вперше арію в цілості. Дякую!" — І я здивувалась, як він, не зважаючи на втому й пережиті бої, міг помітити і відчути такі деталі в нашій музичній програмі?

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСО „ТРИЗУБ" — „ЛАЙТҐАВС" СК 1:0

Цю важливу перемогу за чемпіонат „Мейджор Дивізії „Пенсильванійської Ліги „Тризуб" здобув 26-го квітня ц. р. з клюбом Лайтгавс". У цих змаганнях наша дружина домінувала, мала більше можливостей, але осягнула скромний вислід 1:0, що його здобув Римарчук.

Після цієї перемоги „Тризуб" висунувся на третє місце в показнику табелі ігор. Склад „Тризуба" у цій зустрічі: М. Когут, Е. Лоза, Д. Бовлс, В. Лущак, Д. Кульчицький, Т. Козак, І. Ґібсон, Т. Насер, Г. Чин, А. Римарчук, Б. Санторе, І. Рутс. Провідник М. Юрчак.

У передзмагу резерва „Тризуба" перемогла резерву „Лайтгавс" вислідом 4:2. Голі для нашої дружини здобули Б. Тадлей — 3 і Р. Беднарський.

Вершок показника табелі ігор „Мейджор Дивізії" після цих змагань:

	Точок
Баєрн СК	21
Данубія СК	16
„Тризуб", Філ.	15
„Поліш Ігелс"	15

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ІНТЕР-СЕРБІЯ" 1:0

У чергових першенських змаганнях „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, що відбулися 26-го квітня ц. р. на виїзді в Елизабеті, „Ч. Січ" здобула цінну перемогу 1:0. В звітовій зустрічі „Січовики" ввесь час тримали ініціятиву в грі, були швидкі і завзятіші, завдяки чому з багатьох можливостей використали єдину, але вирішальну у перемозі, коли Михайло Чарний з вільного стрілу в 39-ій хвилині здобув ґоля. Ще перед тим, як і в другій половину зустрічі, наш напад створив кілька критичних ситуацій в підворітті господарів, але окремі змагуни перестрілювали ворота „Сербії" з найближчої віддалі. Склад „Ч. Січі" в цій зустрічі: М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач, М. Чарний, А. Бакун, В. Коваленко, І. Чижович, П. Коваленко, Р. Ганич, Д. Бакун, Д. Благий, П. Гунчак, Р. Колес, А. Охрименко — провідник.

Показник табелі ігор „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі після цих змагань:

1.	Пассейк ПАЛ	15	21:9
2.	УСВТ „Ч. Січ"	15	19:11
3.	Армініянс	14	18:10
4.	СК „Вісла"	14	18:10
5.	СК „Рома"	15	17:13
6.	Ґоя СК	12	17:7
7.	Інтер Сербія	14	14:14
8.	Поліш Фалконс	15	9:21
9.	Румунський СК	14	7:21
10.	Овшен Кавнті СК	14	2:26

НАШІ ДОБРОДІЇ

Нелегко в тутешніх умовах проводити спортово-виховну працю з українською молоддю. Усі українські діючі спортові осередки борються з хронічним браком охочих і ділових людей до праці, цих справжніх патріотів-фанатиків, які не на словах, а на ділах спричинюються для добра загальної української справи. А справа виховання і вдержання нашої молоді при українстві, чи не найважливіша від усіх інших, що їх має наша спільнота у вільному світі.

Очевидно, крім ділових людей, наші спортові осередки потребують поважних фінансових засобів на покриття коштів: інвентаря, одностроїв, площ, заль, подорожей на гри, не говорячи вже про адміністративні й інші видатки. Усі вони здані на власні сили. Тобто, люди, що працюють у спортово-виховній ділянці, мусять також здобувати фінанси. Це нелегка і не дуже вдячна справа. Тому надзвичайно приємно цим спортово-виховним діячам окремо відмічувати тих українських добродіїв-патріотів, які, розуміючи вагу вищесказаного, приходять з визначною фінансовою допомогою. І так, Управа УСВТ „Ч. Січ" із вдячністю відмічає таких добродіїв, які в цьому році вже спричинилися до улегшення фінансового тягару, що тяжіє в її багатогранній праці.

До закупу спортового інвентаря значно спричинився наш член добродій Микола Бойчук, який з нагоди Нового року передав суму 300 долярів. Новим вирядом вивінував юнацьку дружину Український Народний Союз, передавши таку ж суму — 300 долярів. Гарні синьо-жовті однострої справив для наймолодшої дружини „Ч. Січ" копаного м'яча один із наших визначніших підприємців-фабрикантів, яким є добродій Богдан Робак, передавши на ту ціль суму 200 долярів.

Ці наші найвизначніші добродії, до яких теж належать Український Братський Союз, Українська Щадниця „Тризуб", Самопоміч та Українська Кредитова Кооператива в Нюарку, як і усі жертводавці, що з нагоди Різдва передали щедрі датки „січовим" колядникам, заохочують наших діячів до дальшої важкої спортово-виховної праці.

Таких добродіїв мають і усі інші наші діючі спортові осередки, які завдячують їм своє існування та продовжування цієї важливої діяльности.

(от)

ДВІ ЗУСТРІЧІ З ДРУЗЯМИ

Перша із них проходила під кінець морозних днів грудня 1980 року під час латинських свят Різдва Христового. Саме тоді снігові замети попередили спадок температури понад мінус 30 ступенів Цельсія, що навістив Торонто у наступному місяці і здобув „холодний рекорд" з-перед 80-ти років. І саме ці снігові примусили мене вичікувати (довгих 14 годин відлету літака з Торонта до міста „Братньої Любови". Проте, я не відчув втоми, бо зустрів радісних друзів, ентузіястів спорту, котрі від перших загальних зборів ОСО „Тризуб", що відбулися у місяці березні 1950 року, стоять непохитно у його рядах. Ця зворушлива зустріч і наради під час двох окремих засідань дали конкретні результати. Вирішено підготовити свято — ювілей 70-річчя Спортового Товариства „Україна" — Львів і видати ювілейну книгу про цю установу, що була заснована у Львові у 1911 році. Узгіднено питання вибору комітетів для ЗСАмерики і Канади, місця і часу святкувань. Намічено і принято програму цих ювілейних святкувань, що відбудуться 20-го і 21-го червня цього року на 36-акровій площі ОСО „Тризуб" біля Філядельфії.

Наступна моя зустріч відбулась у часі прекрасної весняної погоди у першій половині квітня. Перед нарадами 11-го квітня ц. р. я мав приємність у товаристві спортових діячів Романа Савчака, Степана Бриндзея і Теодозія Новаківського оглянути новонабуту посілість. Ми побачили жертовну працю для досягнення наміченої мети. А вона дійсно імпонуюча: побудова трьох відбиванкових грищ і трьох футбольних площ (центральна буде мати назву СТ „Україна" — Львів), будинок з кухнею, їдальнею і „шатнями" для змагунів. Окрему площу заліснено ялинками, призначеними для звеличання свят Різдва Христового українського громадянства Філядельфії і околиць. Уся ця широкозаплянована праця проходила під проводом інж. Б. Сірого і його співробітників — Я. Козака, інж. І. Скіри, О. Скульського, Я. Савчина і д-ра Я. Качая. Беруть у ній участь 188 членів і прихильників ОСО „Тризуб".

Рівночасно з підготовою ювілейних святкувань у червні цього року, завершується редакційна праця мґра О. Лисяка над книгою-альманахом.

Хоч мої відвідини цього спортового ентузіяста і редактора не були радісними, бо у тому часі я зустрінув його хворим, проте, почув його бадьорі слова: „Не турбуйся моєю недугою, ось тут маєш зредаґований і готовий до друку альманах".

У часі згаданих зустрічів і виміни думок з довголітнім головою ОСО „Тризуб" Романом Савчаком, я збагнув настанову українського громадянства Філядельфії у відношенні до нашого спортового руху. Своїми спортовими досягненнями ми здобули розголос і признання чужинецького оточення, яке ще донедавна не визнавалось в українському питанні. Прийшов час, щоб переключитись на побудову спорту для масової участи української молоді у нашому спортовому осередку. Залишаємо для її „пам'яті" початкові важкі часи, як теж дальшу розбудову спорту, з матеріяльним надбанням, вартости багато-багато більше понад половину мільйона долярів.

Ось цих кілька слів про підготовчі наради спортового свята. Бажаю вам, філядельфійським ентузіястам нашого спорту, витривалості у цій нелегкій праці. Ви поставили український спорт на задовільному рівні, а Ваша праця для успішного проведення ювілейних святкувань 70-річчя заснування СТ „Україна" — Львів внесе світлу сторінку до історії українського спорту поза межами поневоленої України.

Олександер Скоцень

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ТРАВНЯ 1981 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ, о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні, Н. Дж. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Ю. Баранюк, фін. секр., В. Левицький, кас.

НЕДІЛЯ, 17-го ТРАВНЯ 1981 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., о год. -3 по пол. біля церкви св. Марії на Washington St. Проситься всіх чл. прибути на збори. — Ів. Бурний, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фін. секр. при 3324 Торрінґтон вул. на Пармі. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 17-го ТРАВНЯ 1981 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Т-ва св. Миколая — 5-ий Відд. о год. 5-ій по пол., в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. Просимо членів прибути, вислухати звітів і вплатити членські вкладки. — Б. Левенець, гол., М. Хоманчук, секр.